

19.11.2025 Trondheim

Miljødirektoratet

Svanøya naturreservat og Norsk Hjortesenter

Opning av Svanøya naturreservat

Svanøya naturreservat

- Unik skog i internasjonal samanheng
- Rikt mangfald og stor variasjon i ulike økosystem
- Fare trugar – framande artar:
 - *50 000 kubikkmeter gran skal fjernast frå Svanøy for å restaurere natur og trygge naturreservatet, nokre større plantefelt inkludert*
 - *Stor frøbank..*
 - *Platanlønn..*
 - *Rhododendron..*

§ 1 Føremål

Føremålet med forskrifta er å ta vare på eit område som representerer ein bestemt type natur i form av gamal og lite påverka skog som inkluderer mellom anna borenemoral regnskog, rik edellauvskog, gamal boreal lauvskog og kystfuruskog. Vidare er føremålet å bevare eit område som med sin variasjon i form av økosystem, naturtypar, artar og naturlege økologiske prosessar har særleg betydning for biologisk mangfald.

Det er eit mål å ta vare på verneverdiane i mest mogleg urørd tilstand, med stadeigne artar og naturtypar og naturleg skogdynamikk, og eventuelt vidareutvikle dei.

Forvaltningsplanen manglar..

- Statsforvaltaren mangler ressursar til å ta arbeidet med forvaltningsplan vidare, berre 3 % av skogen er verna i Vestland
- Hjortesenteret kan utgjere ein skilnad og har kapasitet til å lage ein forvaltningsplan

§ 9 Skjøtsel

Forvaltingsstyresmakta, eller den forvaltingsstyresmakta bestemmer, kan setja i verk tiltak for å oppretthalda eller oppnå den natur- og kulturtilstanden som er føremålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 Forvaltningsplan

Det skal utarbeidast forvaltningsplan med nærare retningslinjer for forvalting av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan innehalde nærare retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11 Forvaltingsstyresmakt

Miljødirektoratet fastset kven som skal ha forvaltingsstyresmakta etter denne forskrifta. Miljødirektoratet kan delegere styresmakta til kommunar som samtykker til det.

Forvaltningsplan vs naturrestaurering

- Viktig å utvikle praktiske løysingar for restaurering og etterarbeid
- Svanøy er naturleg arena for FoU - og etablering av restaureringsprosjekt
- NMBU og HVL har allereie etablert fast FoU-aktivitet på hjort på øya, 3 masterstudentar i fjor og 3 nye i år

Svanøy og Norsk Hjortesenter - skogvern

- I ein del verneområder er verneformålet truga pga. høg hjortebestand
- Svanøy har ei rekke vegetasjonshegn som syner effekt av hjortebeiting
- Naturleg stad for seminar/samlingar, synfaringar, arbeidsverkstadar
- God forvaltning av hjorteviltet (nøkkelartar) er avgjerande for effekten av skogvernet, her kan Hjortesenteret bidra med forvaltningsplanar

Svanøy og Norsk Hjortesenter - skogvern

- Potensiale for besøkssenter/fagleg kompetansehø hub for verna skog
 - Utviklast saman med NMBU, Høgskulen i Vestland, Miljødirektoratet
- Samling på Svanøy neste år?: 25-30 Statsforvaltarar jobbar med frivillig skogvern (dialog påbegynt)
- Har ikkje skjedd noko med forvaltningsplanen for Svanøy naturreservat enno, og uklårt når dette arbeidet kan starte, men Norsk Hjortesenter har kompetansen til å lage utkast til forvaltningsplan

Frå høyringsrunda for Svanøya naturreservat

- *Statsforvalteren ser at Svanøy er et populært turmål, og at naturopplevelser også er viktig i formidling og forståinga av vernet*
- *Etablering av et naturinformasjonssenter for skog vil Statsforvalteren være positive til å støtte opp om*
- *Kinn kommune mener det må opprettes et besøkssenter i tilknytning til opprettelsen av naturreservatet*
- Kopling mellom forvaltningsplan og besøkssenter?

Norsk Hjortesenter - naturmangfaldlova

- Legg tydelege føringar for hjorteviltforvaltninga (artsforvaltning og økologiske prosessar)
- «**Ingen**» **brukar den**, manglande kompetanse i alle ledd i forvaltninga
- Behov for å utvikle kurs:
 - Eksempelplanar der ein innarbeidar bruk av indikatorartar og økologisk tilstand i hjortestamma, kvalitetskriterier for «god tilstand»
 - Statsforvaltaren positiv til å bidra
 - Miljødirektoratet finansierer?
 - Målgruppe: viltforvaltarar i fylke og kommunar

Oppsummering

- Vedtektsfesta formål, SNH:
 - *Oppbygging og drift av nasjonalt kompetansesenter for villlevende hjortedyr og hjortedyr i farm med forskning, informasjonsvirksomhet, undervisning, rådgivningsvirksomhet og annen virksomhet i tilknytning til dette.*
- Vi ønsker Miljødirektoratet med videre
- Natur og klima viktig ramme for hjorten og Hjortesenteret
 - Hjorten er ein nøkkelart og ein klimavinnar
 - **Forvaltningsplanar, inkludert forvaltning av hjortevilt i naturreservat**
 - Vern og utstillingsvindauge -
 - Naturmangfaldlova i hjorteviltforvaltninga
 - FoU – levande laboratorie (vegetasjonshegn, tam og vill hjort)

